

RECURSOS PER TREBALLAR EL CONSUM CONSCIENT I RESPONSABLE

DE LA BIBLIOTECA DEL FONTS PITIÚS...

CONTES

- **Desayuno con cuentos: cuentos musicados para un comercio con justicia.** Madrid: Intermón Oxfam, 2003.
Manuela, una nena, s'asseu a esmorzar i, mentre veu la seva família gaudint del primer menjar del dia, es pregunta d'on han vingut tots aquells productes. Això la porta a deixar volar la seva imaginació, que porta paraules i músiques de diferents parts del globus. Inclou un CD amb la narració musicada dels contes.
- **Les Tres Bessones marquen un gol** /Roser Capdevila i Carles Capdevila. Barcelona: Icaria, Intermón Oxfam i Cromosoma, 2002.
Les Tres Bessones no volen parar taula ni fer els deures i decideixen anar a jugar a futbol a l'habitació. No tarden gaire a trencar un mirall i l'Avorrida les castiga enviant-les a un lloc ple de pilotes. Primer es pensen que són en una espècie de parc, però de seguida s'adonen que allò és una fàbrica plena de nens i nenes que cusen pilotes a canvi de ben poca cosa!
- **Les Tres Bessones i comprar per comprar** / Roser Capdevila i Ricardo Alcántara. Barcelona: Icaria, Intermón Oxfam i Cromosoma, 2007.
Les Tres Bessones i la seva família se'n van de vacances. Abans de marxar, han entrat en uns grans magatzems a buscar tot el que necessitaran. I tot i que s'han gastat molts més diners dels que es podien gastar, semblen feliços. Però després de passar uns dies fantàstics a la platja, s'adonen que no els calien tantes i tantes coses...
- **Oulembe, el saurí** / Joan de Déu Prats i Àfrica Fanlo. Barcelona: Intermón, 2003.
Oulembe és un nen que viu a l'estepa africana. El seu pare és el saurí del poble, és a dir, la persona encarregada de localitzar l'aigua. Al lloc on viuen, l'aigua és molt escassa i la tasca d'anar-la a buscar és fonamental per a la vida dels veïns. Oulembe, quan sigui gran, serà saurí. S'iniciarà en l'ofici del seu pare, aprendrà quan, on i com trobar aigua i descobrirà que hi ha llocs on l'aigua no és un bé tan preuat com a la seva terra.
- **Les Tres Bessones i la volta al món en tres pantalons** / Roser Capdevila i Carles Capdevila. Barcelona: Icaria, Intermón Oxfam i Cromosoma, 2004.
Les Bessones són a la Fira del Comerç Just quan, de cop i volta, se sent una explosió: la Bruixa Avorrida ha rebotat els texans que duia, de tanta xocolata de la fira com ha menjat! Amb la seva escombra i les nenes recorrerà el món per trobar uns texans de la seva mida. Visiten llocs com Benín, el Marroc, Itàlia, on veuen com viuen i treballen la gent que participa en el procés de fabricació d'uns texans.

MATERIAL DIDÀCTIC

- **Cafè, cafè.** Barcelona: Intermón Oxfam, 2002.

Amb les activitats que es presenten en aquest material didàctic es donen conèixer les injustícies que comporta el comerç internacional actual, les condicions injustes de la producció i comercialització de les matèries primeres.

- **Carpeta didàctica "Comerç amb justícia".** Intermón Oxfam, 2003.

Conté una guia de treball per al professorat, un quadern d'activitats per a l'alumnat i un vídeo.

- **Una visita inesperada** - Quadern d'activitats. A partir de la història de tres amics, aquest material dona a conèixer altres realitats i altres maneres de viure, d'alimentar-se, etc., i permet reflexionar sobre quines són les necessitats bàsiques de les persones. Gràcies a la història, coneixerem l'origen de les matèries primeres i el seu cicle natural, ens acostarem al valor del treball i analitzarem aspectes que hi estan relacionats, com ara el consum, la publicitat, els béns i serveis, etc.

- ✓ També el podeu descarregar aquí: <https://www.kaidara.org/ca/recursos/una-visita-inesperada/>

- **Un dia especial** - Vídeo. 23'25"

A través d'una carta que la Sarah, que viu a Tanzània, envia al seu cosí Lebo que viu a Espanya, aquest vídeo permet comprendre d'una manera amena i didàctica les injustícies que es cometen en el comerç entre les grans empreses del Nord i els productors del Sud.

- **Comercio injusto, comercio solidario. Primaria.** Mans Unides, 1995.

Material didàctic per a treballar de manera transversal el comerç just i el consum responsable.

Complementa i amplia el contingut del vídeo **Sembrando chocolate**.

- **Reciclo, construyo, juego y me divierto: una propuesta interdisciplinar para la educación del ocio, el consumo, el medio ambiente y la educación física** / Ana Ponce de León i Esther Gargallo (coords.). Madrid: CCS, 1999.

La construcció de materials i els jocs que es presenten en aquest llibre constitueixen el punt de partida d'un procés didàctic que implica a diverses disciplines com l'educació física, tecnològica i plàstica. Les propostes volen destacar el desenvolupament de la creativitat i la intel·ligència pràctica i al mateix temps afavorir actituds en relació amb el medi ambient, el consum responsable, la cooperació i l'educació per a la igualtat.

- **50 cosas que els nens poden fer per reciclar.** Barcelona: Emecé, 1996.

És una guia de reciclatge dedicada als infants. Està plena d'idees divertides i senzilles per a reciclar a casa, al col·legi o a qualsevol lloc.

- **El consum: consells per esdevenir un consumidor conscient** / Cristina Von i Ana Luiza. Barcelona: Octaedro, 2015.

Ets consumidor o consumista? Llibre per aprendre'n la diferència i aprendre a consumir de manera conscient. Conté informacions i consells per gastar millor els nostres diners i saber estalviar els recursos propis i els del planeta.

- **Tria el verd: 10 coses que pots fer per un món més verd** / Jessie Eckel. Barcelona: Combel, 2009.

Aquest llibre tracta de qüestions d'actualitat com ara l'escalfament global del planeta, el consum responsable i el reciclatge en un llenguatge d'imatges i text molt entenedor per als infants.

PER AMPLIAR CONEIXEMENTS DEL PROFESSORAT

LLIBRES D'ASSAIG

- ✓ ***Come y calla... o no: incidir en el sistema a través del consumo*** / CRIC. Barcelona: Icaria, 2000.
- ✓ ***Consumo, luego existo: poder, mercado y publicidad*** / Joan Torres. Barcelona: Icaria, 2005.
- ✓ ***Carro de combate: consumir es un acto político*** / Laura Villadiego i Nazaret Castro. Madrid: Clave Intelectual, 2014.
- ✓ ***Consumidores Gandhi: claves actuales para ser el cambio en el mundo*** / Jordi Puente. Madrid: Mandala, 2012.
- ✓ ***Guia per a vestir sense treball esclau*** / Albert Sales. Barcelona: Icaria, 2013.
- ✓ ***Tu consumo puede cambiar el mundo: el poder de tus elecciones responsables, conscientes y críticas*** / Brenda Chávez. Barcelona: Península, 2017.
- ✓ ***Al borde de un ataque de compras: 73 claves para un consumo consciente*** / Brenda Chávez. Barcelona: Penguin Random House, 2019.
- ✓ ***Ecoansias: salimos de una crisis, no caigamos en otra*** / Irene Baños. Barcelona: Ariel, 2020.

DOCUMENTALS SOBRE LA RELACIÓ ENTRE CONSUM RESPONSABLE,

MEDI AMBIENT I DRETS HUMANS

- ✓ ***Consumo responsable*** / SETEM.
- ✓ ***"Maquilas": un documental sobre els drets laborals*** / D.A. 2003.
- ✓ ***Oleoducte a l'Amazones: contaminació, corrupció i pobresa*** / Juan Pablo Barragán i Ivonne Ramos. 2002.
- ✓ ***Foc verinós: abús del gas i petroli a Nigèria*** / Amics de la Terra. 2010.
- ✓ ***Apaga y vámonos*** / Manel Mayol. 2007.
- ✓ ***La mina: historia de una montaña sagrada*** / Survival.
- ✓ ***El sueño del agua*** / Albert Solé. 2004.

- Si us interessa algun d'aquests recursos, el podeu demanar al Fons Pitiús (971 390 298 / educacio@fonspitius.org) o venir a la nostra biblioteca: c. Arxiduc Lluís Salvador, 19 baixos, Eivissa.

DE LA XARXA

PER AL TREBALL A L'AULA

- Proposta interactiva **Actúa con tu consumo**
Material didàctic virtual de Greenpeace que permet treballar de forma dinàmica a partir de cinc seccions: la cistella de la compra, el canvi climàtic, la mobilitat, la publicitat i la participació ciutadana. Aquest material està pensat per utilitzar-lo a l'aula i inclou un manual docent per a la seua utilització.

<http://www.greenpeace.org/espana/es/Que-puedes-hacer-tu/Actua-con-tu-consumo/>

<http://consumo.greenpeace.es/>

- Guia de treball: **El consum responsable als centres educatius**

Aquest document és fruit de la suma de diferents experiències docents del grup de professors i professores de la Xarxa d'educadors i educadores per a una ciutadania global de València i Múrcia. En el document s'apleguen diverses propostes encaminades a educar i conscienciar el professorat i l'alumnat sobre la importància d'un consum racional i conscient que ens dugui a replantejar el model de desenvolupament.

<https://www.kaidara.org/ca/recursos/el-consum-responsable-als-centres-educatius/>

- Propostes per a la realització de tallers a: **El salmón contracorriente**

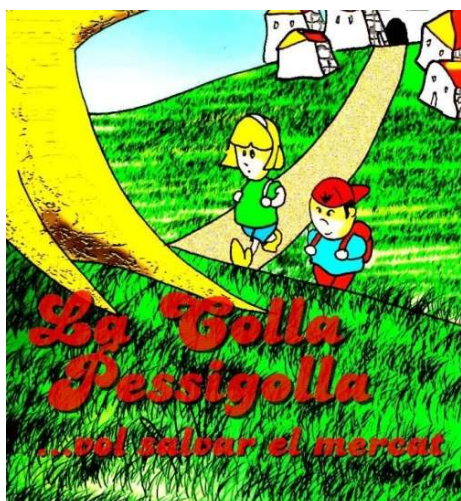
Els materials que presenta aquesta web són el resultat dels 14 anys de treball de *ConsumeHastaMorir* en el camp de la sensibilització en consum responsable.

<http://www.elsalmoncontracorriente.es/?10-talleres-diferentes-sobre>

➤ Conte: **Gonzalo va de compras justas**

Aquest conte permet treballar el consum responsable i el comerç just de manera senzilla i entenedora.

<https://www.fonsmenorqui.org/ca/mediateca/gonzalo-va-de-compres-justes>

➤ Conte: **La colla pessigolla vol salvar el mercat**

Conte per apropar l'alumnat als conceptes de consum responsable i de sobirania alimentària.

El podeu descarregar aquí:

<https://asapcatalunya.wordpress.com/2010/12/27/conte-la-colla-pessigolla-vol-salvar-el-mercat/>

A més, aquesta altra pàgina ofereix una guia d'activitats per treballar el conte.

➤ Curts sobre consum responsable: article del diari *El Mundo* que recomana 6 vídeos molt breus i entenedors per facilitar la introducció de la temàtica del consum responsable amb els infants.

<http://www.elmundo.es/sapos-y-princesas/2015/06/04/55702959ca4741fd248b4575.html>

➤ Curt d'animació: **De consumir a consumir responsable.** En 10' fa un retrat de la societat de consum des de l'humor i la crítica irònica.

<https://www.youtube.com/watch?v=7XMZ-nxiJY>

➤ Programa **Objectiu 2030** del Super 3 de Televisió de Catalunya sobre l'ODS 12: Producció i consum responsable.

<https://www.ccma.cat/tv3/super3/objectiu-2030/consum-i-produccio-responsable/video/6044923/>

PER AMPLIAR CONEIXEMENTS DEL PROFESSORAT

➤ Portal: **Opcions de consum conscient**

Mitjà de comunicació especialitzat en consum conscient, entès com a oportunitat d'estalvi, de salut i de qualitat de vida. Es dirigeix a persones que busquen opcions de consum sostenibles i amb valors d'equitat i democràcia. Ofereix articles d'actualitat organitzats segons l'àmbit de consum que els representa. També publiquen entrevistes i articles d'opinió.

<http://opcions.org/>

➤ Bloc: **Campanya Roba Neta**

Ofereix informació acurada i recursos que permeten exercir un consum crític de roba.

<https://robaneta.wordpress.com/home/>

➤ Bloc: **Carro de combate, consumir es un acto político**

Carro de combate presenta i realitza informes detallats sobre els productes que consumim des del punt de vista social i ambiental.

<https://www.carrodecombate.com/index/blog/>

I a més... recursos per treballar a l'aula l'educació transformadora i per a la ciutadania global

- Recursos per a una educació transformadora: <http://www.lafede.cat/recursos-educatiu/?cat=11>

El Centre de Recursos per una educació transformadora és una eina adreçada a ONG, professorat, escoles, universitats, educadores i educadors socials, associacions de lleure infantil i juvenil, administracions públiques, mitjans de comunicació i totes les persones interessades en l'educació transformadora. Pretén posar a l'abast recursos d'educació en l'àmbit de la pau, els drets humans i el desenvolupament.

- Red de educadores y educadoras para una ciudadanía global: www.ciudadaniaglobal.org

Xarxa formada per un col·lectiu divers d'educadors i educadores, que pertanyen a diferents comunitats autònomes de tot el territori espanyol, que aposten per una escola compromesa amb la construcció d'una ciutadania global responsable amb la humanitat i el planeta.

- EduAlter: www.edualter.org

Xarxa de recursos sobre educació per la pau, el desenvolupament i la interculturalitat.

- Portal PAULA: www.portalpaula.org

Espai de suport de la Fundació Solidaritat UB a la tasca educativa de mestres i professorat des de la mirada de la cultura de pau. És un suport per a la integració de l'educació per a la ciutadania global al currículum.

- **Connectant Mons:** www.conectandomundos.org/ca

Connectant mons és una proposta educativa d'Oxfam Intermón que combina l'activitat a l'aula amb el treball col·laboratiu *online* i en la qual participen més de 16.000 alumnes de diferents països.

- **Kaidara:** www.kaidara.org/ca

Recull d'experiències i recursos educatius d'Oxfam Intermón per a una ciutadania global.

- **Recull de recursos educatius:**
<https://www.fonsmenorqui.org/ca/recursos>

El **Fons Menorquí** de Cooperació ha creat un banc de recursos educatius que facilita el treball dels continguts de l'Educació per al Desenvolupament a l'aula. Inclou propostes educatives per a les etapes d'infantil, primària i secundària, així com material per al professorat.

El Fons Menorquí de Cooperació ha creat un banc de recursos educatius que facilita el treball dels continguts de l'Educació per al Desenvolupament a l'aula. Inclou propostes educatives per a les etapes d'infantil, primària i secundària, així com material per al professorat.